

ARGUMENTARI (en català)

SOBRE SIDA STUDI	2
Què és SIDA STUDI?	2
Quina és la seva missió i objectius?	2
Quins serveis relacionats amb el VIH/sida ofereix?	2
Quins són els seus projectes actuals?	2
Com puc contactar amb l'associació?	3
ARGUMENTS ESPECÍFICS RELACIONATS AMB PREVENCIÓ	3
Quadre de la situació actual del VIH/sida	4
Com s'està enfocant avui en dia la prevenció? Es continua enfocant igual que fa 20 anys o s'han canviat les eines de sensibilització?	5
Quins són els aspectes que s'han de tenir en compte en la prevenció sexual del VIH?	5
Com incidir sobre els/les joves?	6

SOBRE SIDA STUDI

Què és SIDA STUDI?

SIDA STUDI es una ONG creada a Barcelona en 1987, que té el principal Centre de Documentació i Recursos Pedagògics, CDRP, sobre VIH/sida del l'Estat Espanyol, també de referència per Amèrica Llatina.

Quina és la seva missió i objectius?

La seva missió és treballar en la capacitació de les persones per prevenir el VIH/sida i per reduir l'impacte individual i social del virus en un marc de respecte als Drets Humans.

Els seus objectius són:

- Estudiar en profunditat les diverses repercussions mèdiques, psicològiques, jurídiques i socials del VIH i de la sida.
- Recopilar documentació escrita i audiovisual sobre estudis, iniciatives i experiències d'actuació en el camp del VIH i de la sida.
- Facilitar informació a tots els àmbits possibles i dur a terme una tasca de prevenció amb la participació de persones i grups interessats en aquest aspecte de la salut.
- Defensar els drets humans de les persones amb el VIH i la sida, recordant la responsabilitat dels ciutadans i de l'Administració Pública en les tasques d'acollida, comprensió i ajuda a aquestes persones, i insistint en què cal evitar qualsevol tipus de discriminació i marginació.
- Establir contacte i col·laboració amb persones, associacions i organismes de Catalunya, d'Espanya, d'Europa i d'altres llocs del món que treballen en el camp psicosocial del VIH i de la sida.

Quins serveis relacionats amb el VIH/sida ofereix?

El nostre Centre de Documentació i Recursos Pedagògics, disposa d'un catàleg on line amb accés a més de 32.000 documents que inclouen revistes, monografies, treballs d'investigació i recursos pedagògics en tot tipus de formats (dvd's, cartells, cd-rom, dvd, novel·les). A més ofereix els serveis propis de qualsevol biblioteca: resposta a demandes informatives, préstec de documents, servei d'obtenció de document, difusió selectiva de la informació del centre.

El Departament de Formació i Prevenció, FiP, ofereix accions educatives adaptades metodològicament per a joves dins i fora de l'àmbit educatiu, pares/mares, persones amb discapacitat i en l'àmbit penitenciari, distribució gratuïta de gairebé 40.000 preservatius anuals, formació en prevenció del VIH per a professionals que treballen amb joves i/o amb persones amb discapacitat, exposicions, atenció de consultes i assessoraments personalitzats, confidencials i anònims.

Quins són els seus projectes actuals?

SIDA STUDI disposa d'un pla estratègic trienal per desenvolupar els objectius de l'entitat. El Departament de Documentació treballa per adaptar el seu catàleg on line a les necessitats dels seus usuaris, oferint els documents del seu fons en accés directe en format digital o bé creant reculls bibliogràfics segons diferents aspectes temàtics relacionats amb VIH/sida.

El Departament de Formació i Prevenció està desenvolupant una nova línia educativa en els seus tallers que contempla l'avaluació tant del procés com dels resultats i també continua realitzant campanyes de promoció de l'ús del preservatiu com per exemple el projecte "bars & prevenció" mitjançant el qual es distribueixen de forma gratuïta uns 40 mil preservatius de forma anual en diferents espais vinculats a l'oci juvenil .

La Formació de Formadors va dirigida a professionals que treballin amb adolescents i joves o amb persones amb discapacitat psíquica, ja que són els dos camps en què tenim una llarga i contrastada experiència sobre el terreny. El curs de formació consisteix en transmetre a aquests/tes professionals (educadors/es, infermers/es, psicòlegs/ogues,...) tot allò que nosaltres aprenem a les aules fent els tallers sobre sexualitat i prevenció del VIH/sida. Compartim des de la metodologia a les tècniques que utilitzem per arribar de la millor manera possible i establir un diàleg amb els joves i les persones amb discapacitat¹. Tot això són intervencions grupals però també oferim atenció a nivell individual a través del nostre servei d'assessorament

Com puc contactar amb l'associació?

Som al carrer Bisbe Laguarda 4 de Barcelona, tocant al mercat de Sant Antoni. El nostre horari és de dilluns a divendres de 10 a 14h i dimarts i dijous també obrim per les tardes de 16 a 20h. També pots contactar via mail a l'adreça sidastudi@sidastudi.org. Si tens algun dubte pots trucar-nos al telèfon 93 268 14 84. o bé a través de la nostra secció dubtes on line de la web. La nostra adreça és <http://www.sidastudi.org>

ARGUMENTS ESPECÍFICS RELACIONATS AMB PREVENCIÓ

¹ Entrevista David Paricio, portalsocial.net.
<http://cv.uoc.edu/DBS/a/materials/portada/societat/lapunt/reportatges/sidastudi/entrevista.htm>

Quadre de la situació actual del VIH/sida (dades actualitzades a 2 de desembre de 2010)

MÓN ¹	ESPANYA ²	CATALUNYA ³
<ul style="list-style-type: none"> ■ 33'3 milions de persones viuen amb el VIH. ■ 2,6 milions de noves infeccions (incidència mundial del VIH) el 2009, 20% menys que el 1999. ■ 1'8 milions de morts relacionades amb el sida al 2009, 20% menys que el 2004. ■ La taxa de noves infeccions pel VIH s'ha reduït més d'un 25% en almenys 56 països entre 2001 i 2009. ■ No obstant això, en 7 països, la majoria a Europa oriental i Àsia central, les taxes han augmentat un 25%. ■ Entre els joves dels 15 països més afectats per l'epidèmia, la taxa de noves infeccions ha baixat més d'un 25% a causa de l'adopció de pràctiques sexuals més segures. ■ Encara que el nombre de noves infeccions és menor, per cada persona que inicia el tractament, dues contrauen el virus. ■ Les persones que viuen amb el VIH viuen més temps i el nombre de defuncions relacionades amb la sida està descendant gràcies a l'ampliació del tractament. ■ El nombre de persones que segueixen tractament s'ha multiplicat per 7,5 en els últims 5 anys. Només en l'últim any van accedir al tractament un 30% més de persones respecte al 2008. ■ No obstant això, gairebé el doble de persones, 10 milions encara estan a l'espera de rebre antiretrovirals. ■ El nombre de nens que neixen amb el VIH ha disminuït un 24% respecte a cinc anys abans. ■ Àfrica Subsahariana acapara el 69% de totes les noves infeccions del món. ■ Europa Occidental i central compta amb 820.000 persones infectades i una prevalença en adults del 0'2%. ■ A Espanya no hi ha un registre de diagnòstics del VIH estatal. Onusida calcula que hi ha 130.000 infectats, de les quals unes 32.000 serien dones (un lleuger augment respecte als 120.000 de 2001). 	<p>Registre Nacional :</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Al 2009 es van diagnosticar 1.275 casos de sida, un descens del 81'1% respecte al 1996. ■ Respecte al 2008, hi hagut un descens del 11'3% en homes i un 12'7% de dones. ■ Notificació de 1.037 casos diagnosticats VIH + en 2009. D'aquests: <ul style="list-style-type: none"> ■ El 77% dels diagnòstics són en homes ■ L'edat mitjana dels diagnòstics es manté als 41 anys. ■ La proporció de casos pediàtrics (menors de 13 anys) se situa en el 0,3%. ■ Transmissió: <ul style="list-style-type: none"> ■ La transmissió sexual suposa el 57% dels nous casos diagnosticats el 2009. ■ Un 34'7% de les persones van contraure la infecció per relacions heterosexuales no protegides i en números absoluts continua sent més freqüent en homes que en dones. ■ Tot i això, un 60% de les dones diagnosticades de sida notificats en 2009 són per relacions heterosexuales no protegides ■ El 32% de las persones que han desenvolupat la sida en 2009 van contraure la infecció per compartir material d'injecció ■ La tercera via de transmissió més freqüent són les relacions sexuals entre homes, que suposa el 23% de tots els casos i el 30% dels que afecten al total d' homes. ■ El 31% dels casos del 2009 son persones d'origen estranger. Un 45% provenen d'Amèrica Llatina i el 31% d'Àfrica. ■ Des de l'inici de l'epidèmia a Espanya s'han notificat un total de 79.363 casos de sida. <p>A Espanya es calcula que el 30% de les persones que tenen VIH no ho saben .</p>	<p>Des del 01/01/1981 fins al dia 30/06/2010 s'han declarat al registre:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 16.430 casos de sida residents a Catalunya. ■ D'aquests, 13.214 són homes (80'4%) i 3.216 són dones (19'6%) <p>Des del 01/01/2001 fins al dia 30/06/2010 s'han declarat al registre:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 6.134 casos de VIH residents a Catalunya. ■ D'aquests, 4.780 són homes (77'9%) i 1.354 dones (22'1 %), <p>El número de morts relacionades amb el VIH/sida des del 01/01/1981 fins al dia 31/12/2009 ha estat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 10.188 defuncions, un 63'2% d'homes i un 57% de dones <p>Les principals vies de transmissió a l'any 2009 són:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 45'4% per relacions heterosexuales, de les quals el 73'7% són dones i el 37'5 homes ■ 27'5% per relacions homo o bisexuals ■ 17'8% per relacions heterosexuales i usuaris de droga per via parenteral (15'8% dones, 18'4% homes)

¹ Informe 2010 *Situación de la epidemia de sida* de [Onusida](#)

² [Registre Nacional de casos de sida](#), situació a 30 de junio del 2010 Secretaria Nacional sobre Sida. [Infección VIH no diagnosticada: situación en España](#). Junio 2009.

³ Registre casos de sida i declaració de casos de VIH a Catalunya primer semestre 2010. [CEESCAT](#)

PREVENCIÓ (posicionament de SIDA STUDI)

Com s'està enfocant avui en dia la prevenció? Es continua enfocant igual que fa 20 anys o s'han canviat les eines de sensibilització?

Els primers anys es creia que donant informació bàsica de com prevenir el VIH n'hi havia prou per aturar l'epidèmia però l'avanç del virus va evidenciar que no n'hi havia prou amb la informació.

Actualment, a part d'informar també creiem que és necessari formar a les persones per viure una sexualitat saludable i capacitar-les per a prendre les seves pròpies decisions en la gestió del risc. Estem a un punt d'inflexió on s'ha constatat que centrar-se només en promocionar l'ús del preservatiu com a estratègia preventiva té les seves limitacions. Gran part de les persones ja saben que el preservatiu prevé el VIH però per algunes persones el seu ús no sempre és la opció realista o desitjada.

Hem de tenir en compte que el nostre missatge arriba a persones molt diferents tant per context social, creences o actituds i per tant s'ha de donar una alternativa a les persones que coneixent el risc decideixen no utilitzar el preservatiu. Ara parlem de pràctiques sexuals de major o menor risc, parlem de mètodes que no proporcionen un 100% de protecció com la profilaxi post-exposició, la circumcisió masculina o els microbicides que estan en fase de desenvolupament. D'altra banda, també hem d'incorporar la perspectiva de gènere per posar en evidència que hi ha aspectes socioculturals que ens condicionen com a persones i també condicionen la gestió que fan dels riscos que ens envolten, inclòs el VIH.

En definitiva, s'ha de promoure que les persones s'impliquin més en la seva salut i en tinguin un control més gran enlloc de simplement adreçar-los missatges monolítics i verticals en molts casos allunyats de la seva realitat. .

Quins són els aspectes que s'han de tenir en compte en la prevenció sexual del VIH?

- 1) La prevenció s'ha d'enfocar des del concepte més ampli de la promoció de la salut sexual.
- 2) S'ha de tenir en compte la perspectiva de gènere.
- 3) Començar a treballar la reducció de riscos i danys en la promoció de la salut sexual i no només des del paradigma de risc 0.
- 4) Cal treballar des de la responsabilitat individual entenent que tots i totes som capaços de gestionar riscos relacionats amb la nostra vida, també el que afecta a la nostra sexualitat.⁵

⁵ Entrevista David Paricio, Medios y sida, 2008.
http://www.mediosysida.org/medios/videos_det.asp?barrabanners_id=15

Com incidir sobre els/les joves?

Tots i totes hem contribuït a generar la idea que els/les joves tenen major risc de contraure el VIH i sovint sense conèixer realment aquest col·lectiu li hem atribuït certs estereotips. Hem de tenir en compte que la joventut inclou a persones molt diverses. És cert que el moment evolutiu de l'adolescència comporta elements que poden incrementar la vulnerabilitat al VIH però també hi ha altres factors tant o més determinants com ara la diferència de gènere que no poden passar-se per alt.

Partint del punt que la prevenció ha de ser accessible a totes les persones, quan ens adresem als/les joves el nostre objectiu és promoure la vivència saludable de la sexualitat des de la responsabilitat individual. No es tracta de dir el que està bé i el que està malament, el que s'ha de fer i el que no sinó d'assumir les nostres pròpies decisions i les seves conseqüències reconeixent inclús el dret a equivocar-nos. Creiem que és el missatge que reben els joves i s'ha de donar una visió positiva de la sexualitat quan es parla de prevenció del VIH.

En aquest sentit ens plantegem oferir espais on poder parlar tranquil·lament de sexualitat i VIH i, a partir del coneixement de la realitat de cada jove, treballar conjuntament aquestes estratègies que puguin ajudar-lo/capacitar-lo per a gestionar de manera més saludable els riscos amb què pot trobar-se en viure la seva sexualitat.



SIDA STUDI

Associació declarada d'utilitat pública
Bisbe Laguarda, 4 – 08001 Barcelona
Tel: +34 93 268 14 84 - Fax: +34 93 268 14 84
www.sidastudi.org